

KOŁOKWIUM nr 6, 28.11.2016, godz. 12:15–13:00

Zadanie 9. (10 punktów) Wskazać liczbę rzeczywistą k , dla której granica

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt[3]{n^{666} + n^k} - n^{222} \right)$$

istnieje i jest liczbą rzeczywistą dodatnią. Obliczyć wartość granicy przy tak wybranej liczbie k .

Rozwiązanie:

Korzystając ze wzoru na różnicę sześcianów w postaci

$$a - b = \frac{a^3 - b^3}{a^2 + ab + b^2}$$

przekształcamy daną w treści zadania granicę w następujący sposób:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt[3]{n^{666} + n^k} - n^{222} \right) &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^k}{(n^{666} + n^k)^{2/3} + n^{222} \cdot (n^{666} + n^k)^{1/3} + n^{444}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{k-444}}{(1 + n^{k-666})^{2/3} + (1 + n^{k-666})^{1/3} + 1}. \end{aligned}$$

Mianownik ostatniego wyrażenia pod znakiem granicy dąży do 3 przy n dążącym do nieskończoności (o ile $k < 666$), natomiast licznik jest równy 1, gdy $k = 444$.

Dla $k = 444$ mamy więc

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{k-444}}{(1 + n^{k-666})^{2/3} + (1 + n^{k-666})^{1/3} + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(1 + n^{-222})^{2/3} + (1 + n^{-222})^{1/3} + 1} = \frac{1}{3}.$$

Odpowiedź: Dla $k = 444$ dana w zadaniu granica ma wartość $1/3$.

Uwaga: Ponieważ do rozwiązującego należy swobodny wybór liczby k , nie jest konieczne rozstrzygnięcie, czy istnieją inne liczby k spełniające warunki zadania. Nietrudno jednak zauważyć, że dla $k \geq 666$ dana w zadaniu granica jest równa $+\infty$.

Zadanie 10. (10 punktów)

Obliczyć granicę

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{k \cdot n^k + 1}}{n^{13+1}} + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 2}}{n^{13+2}} + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 3}}{n^{13+3}} + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 4}}{n^{13+4}} + \dots + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + n^5}}{n^{13+n^5}} \right)$$

dla tak dobranej wartości rzeczywistej dodatniej parametru k , aby powyższa granica była dodatnia i skończona.

Rozwiązanie:

Zauważamy, że dana w zadaniu suma ma n^5 wyrazów. Szacujemy ją obustronnie:

$$n^5 \cdot \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 0}}{n^{13+n^5}} \leq \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 1}}{n^{13+1}} + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 2}}{n^{13+2}} + \dots + \frac{\sqrt{k \cdot n^k + n^5}}{n^{13+n^5}} \leq n^5 \cdot \frac{\sqrt{k \cdot n^k + n^5}}{n^{13+0}},$$

a następnie kolejno obliczamy granice oszacowań dolnego i górnego przy $n \rightarrow +\infty$.

$$n^5 \cdot \frac{\sqrt{k \cdot n^k + 0}}{n^{13+n^5}} = \frac{\sqrt{k \cdot n^k}}{n^8+1} = \frac{\sqrt{k} \cdot n^{k/2}}{n^8+1} = \frac{\sqrt{k} \cdot n^{k/2-8}}{1+\frac{1}{n^8}} \rightarrow \sqrt{k},$$

o ile $k/2 - 8 = 0$, czyli $k = 16$.

$$n^5 \cdot \frac{\sqrt{k \cdot n^k + n^5}}{n^{13+0}} = \frac{\sqrt{k \cdot n^k + n^5}}{n^8} = \sqrt{k \cdot n^{k-16} + \frac{1}{n^{11}}} \rightarrow \sqrt{k},$$

o ile $k - 16 = 0$, czyli $k = 16$.

Korzystając z twierdzenia o trzech ciągach wnioskujemy, że dla $k = 16$ granica danego w zadaniu wyrażenia jest równa 4.